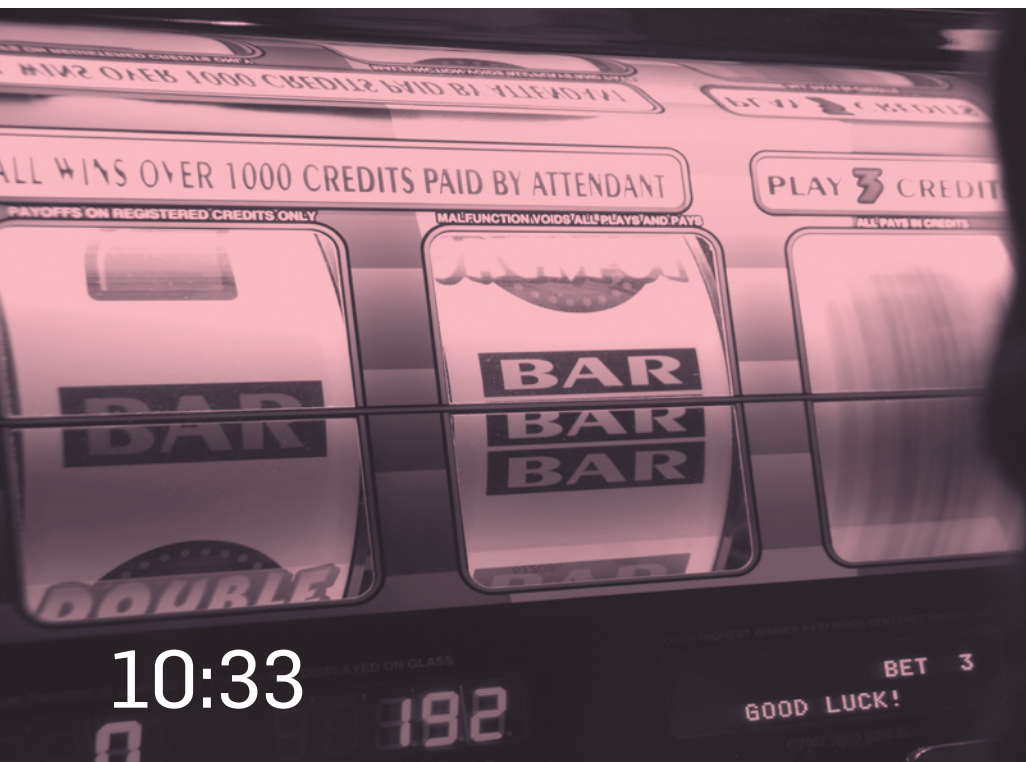

HJÆLPELINJEN FOR SPILLEAFHÆNGIGE

KORTLÆGNING AF TELEFONSAMTALER I DANMARK OG NORGE
I PERIODEN 2008-2009

NURI CAYUELAS MATEU

10:33

HJÆLPELINJEN FOR SPILLEAFHÆNGIGE

KORTLÆGNING AF TELEFONSAMTALER I DANMARK OG
NORGE I PERIODEN 2008-2009

NURI CAYUELAS MATEU

KØBENHAVN 2010
SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

HJÆLPELINJEN FOR SPILLEAFHÆNGIGE. KORTLÆGNING AF
TELEFONSAMTALER I DANMARK OG NORGE I PERIODEN 2008-2009
Afdelingsleder: Lars Pico Geerdsen
Afdelingen for Socialpolitik og velfærdsydelse

ISSN: 1396-1810
ISBN: 978-87-7487-995-4

Layout: Hedda Bank
Forsidefoto: Remington Philips
Oplag: Netpublikation
Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2010 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.
Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's
publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
1	BAGGRUND	11
	Spilleafhængighed	11
	Hjælpe linjen	13
	Datagrundlag og metode	13
2	KONTAKT TIL HJÆLPE LINJEN	17
	Hvem ringer til hjælpe linjen	17
	Rekvirering af hjælpe linjens telefonnummer	18
	Den efterspurgte information og vejledning	20

3	DE SPILLEAFHÆNGIGES DEMOGRAFI OG SOCIOØKONOMISKE PROFIL	23
4	DE SPILLEAFHÆNGIGES SPILLEPROFIL	29
	Hvad spiller man?	29
	Hvor spiller man?	31
	Hvor mange penge bruger man på spil?	32
5	SPILLEAFHÆNGIGHEDENS KONSEKVENSER	35
	Sundhedsmæssige konsekvenser	35
	Konsekvenser i forhold til sociale relationer	37
	Abrejdsmæssige konsekvenser	38
	Økonomiske konsekvenser	39
	LITTERATUR	43
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2009	45

FORORD

Hjælpe­linjen var et midlertidigt projektsamarbejde mellem Center for Ludomani og Danske Spil, der forløb fra midten af 2008 til begyndelsen af 2010. Hjælpe­linjen tilbød anonym telefonrådgivning til spilleafhængige, deres pårørende, kolleger og arbejdsgivere, samt læger og andre. Hjælpe­linjen kunne bl.a. tilbyde vejledning om muligheder for videre støtte, hjælp og behandling samt økonomisk rådgivning.

Danske Spil og Center for Ludomani har udarbejdet et spørgeskema til registrering af opkald med henblik på en kortlægning af de spilleafhængiges profil. Hjælpe­linjen modtog i alt 493 telefonopkald, hvoraf 312 omhandlede en spilleafhængig, og som derfor udgør kortlægningens primære datagrundlag.

Det er ligeledes muligt at sammenligne resultaterne fra den danske hjælpe­linje med resultaterne fra den tilsvarende norske hjælpe­linje. Det er hensigten at anskueliggøre, hvilke spilleafhængige der kontakter hjælpe­linjen og dermed, hvilken betydning hjælpe­linjen kan tilskrives.

Rapporten er udarbejdet af forskningsassistent, cand.scient.soc. Nuri Cayuelas Mateu, der takker afdelingsleder ved Center for Ludomani, Benedicte Ejlers, for konstruktive kommentarer gennem rapportforløbet.

København, november 2010

JØRGEN SØNDERGAARD

RESUMÉ

Hjælpe­linjen var et midlertidigt projektsamarbejde mellem Center for Ludomani og Danske Spil, der forløb fra midten af 2008 til begyndelsen af 2010 som et tilbud om anonym telefonrådgivning om spilafhængighed til spilleafhængige og deres pårørende, kolleger og arbejdsgivere, samt læger og andre. Hjælpe­linjen kunne bl.a. tilbyde vejledning om muligheder for videre støtte, hjælp og behandling samt økonomisk rådgivning.

Det er hensigten med denne rapport at anskueliggøre, hvilke spilleafhængige der kontakter hjælpe­linjen og dermed, hvilken betydning hjælpe­linjen kan tilskrives. Dette gøres ved sammenligning med opkald til en tilsvarende hjælpe­linje i Norge.

KONTAKT TIL HJÆLPELINJEN

Hjælpe­linjen modtog i perioden i alt 493 telefonopkald, hvoraf 64 pct. omhandlede en spilleafhængig. De resterende opkald kan karakteriseres som andre reelle henvendelser, der ikke gælder en spiller (17 pct.) og useriøse opkald (19 pct.). Useriøse opkald kan være spillere, der har misforstået hensigten med hjælpe­linjen, og som tror, at de kan få hjælp til selve spillet eller opklare tekniske spørgsmål om spillemaskinerne eller personer, som vil have kontakt til Danske Spil etc. I Norge er frekvensen af useriøse henvendelser signifikant højere (31 pct.).

Blandt dem, der tager kontakt til hjælpelinjen angående en spilleafhængig, er det i 51 pct. af tilfældene spilleren selv, i 46 pct. er det pårørende, og de resterende 3 pct. har anden forbindelse til spilleren, såsom fx professionelle, herunder læger samt arbejdsgivere og selvhjælpsgruppe. Fordelingen heraf er ikke signifikant forskellig fra den, vi ser i Norge, hvor det dog primært er pårørende, der henvender sig til hjælpelinjen (52 pct.). Både i Danmark og i Norge har over halvdelen blandt dem, der henvender sig angående en spilleafhængig, fundet hjælpelinjens telefon gennem internettet (hhv. 73 og 56 pct.). Den spilleafhængiges netværk som pårørende og læge spiller imidlertid en mindre rolle i den danske end i den norske kontekst i relation hertil (hhv. 5 og 2 pct. samt 11 og 10 pct.).

Personer, der kontakter hjælpelinjen i både Danmark og Norge, efterspørger først og fremmest information om behandling og information om støtte eller vejledning. I Danmark efterspørges generel information signifikant hyppigere end i Norge, hvor konkret information om vejledning og støttegrupper samt økonomisk rådgivning omvendt efterspørges signifikant hyppigere i Norge. Konkret vejledning er således mere efterspurgt i Norge med undtagelse af vejledning angående behandling. Dette kan både være et udtryk for de spilleafhængiges konkrete problemer forårsaget af spilleafhængigheden, men kan ligeledes anskues som udtryk for deres forventninger til hjælpelinjens primære ekspertise.

DE SPILLEAFHÆNGIGES SPILLEPROFIL

Spilleautomater er det foretrukne spil, blandt de spilleafhængige, der kontakter hjælpelinjen i Danmark. Derefter følger poker. Andre spil antager et væsentligt mindre omfang blandt denne gruppe. I Norge er poker det hyppigst forekommende problemspil, og automater er det næstmest udbredte hovedproblemspil, hvilket således modsvarer tendensen i Danmark. Imidlertid er traditionelle spil som trav og kasino hyppigere den spilleafhængiges hovedproblemspil i Norge end i Danmark.

I Danmark såvel som i Norge er spil via internettet særligt udbredt. Således benytter 91 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark nettet som platform for deres spil og 74 pct. i Norge. Imidlertid er denne forskel signifikant. I forhold til spillets omfang finder vi, at signifikant flere spilleafhængige spiller dagligt i Norge end i Danmark (46 pct. mod 29 pct.), og færre spiller 1 eller flere dage om ugen (44 pct. mod 63. pct.)

Tilsvarende finder vi, at de spilleafhængige i Norge har tabt flere penge på spil end i Danmark.

I Danmark har blot 8 pct. blandt de spilleafhængige, der kontakter hjælpelinjen, ikke spillet om penge inden for de sidste 4 uger ved opkaldstidspunktet, og kun 11 pct. har tabt under 2.000 kr. på spil. Langt den største andel, 50 pct., blandt de spilleafhængige har ved opkaldstidspunktet tabt mellem 2.000 og 10.000 kr. på spil de sidste 4 uger. I Norge har 27 pct. imidlertid tabt 20.000 kr. eller mere, 19 pct. har tabt mellem 10.000 og 19.000 kr. og 22 pct. mellem 6.000 og 10.000 kr. Også i Norge har omkring 9 pct. ikke spillet om penge inden for de sidste 4 uger. Der er således en lige så stor andel, der spiller om penge i Norge som i Danmark, men indsatserne eller spillefrekvensen er større i Norge og dermed tabet.

SPILLEAFHÆNGIGHEDENS KONSEKVENSER

Spilleafhængighed kan medføre en række konsekvenser for både den spilleafhængige selv såvel som for pårørende, kolleger, arbejdsgivere og andre, der har berøring med den spilleafhængige. Ved sammenligning af de spilleafhængiges egen opfattelse af, hvorvidt deres spilleafhængighed har haft konsekvenser i relation til fire væsentlige forhold – sundhed, sociale relationer, arbejde og økonomiske situation – finder vi, at de spilleafhængige i Norge signifikant hyppigere end i Danmark er påvirket psykisk grundet deres spilleafhængighed (hhv. 71 og 23 pct.). Der er imidlertid ikke signifikant forskel på andelen, for hvem spilleafhængigheden har været årsag til selvmordstanker eller -forsøg i Danmark og i Norge (hhv. 8 og 11 pct.).

Blandt de spilleafhængige i Danmark angiver 23 pct., at spilleafhængigheden har medført svækkede relationer til deres nærmeste, og yderligere 23 pct. er usikre herpå. Det adskiller sig signifikant fra de norske spilleafhængige, hvor 85 pct. angiver, at spilleafhængigheden har svækket relationerne til deres nærmeste.

Tilsvarende har spilleafhængigheden ifølge 71 pct. blandt de spilleafhængige selv ikke haft konsekvenser for arbejde eller studier. For 24 pct. har spilleafhængigheden medført øget fravær, og blot 3 pct. har følt sig nødsaget til direkte at stoppe. I Norge angiver signifikant flere, 50 pct., at spilleafhængigheden har medført øget fravær, og 8 pct. har måttet stoppe på deres arbejdsplads eller med deres studium.

I relation til de spilleafhængiges økonomiske situation er de spilleafhængige i Norge ligeledes mere udsatte. Til trods for, at en større andel i Norge end i Danmark angiver, at de ikke har gæld, har en signifikant større andel end i Danmark en gæld på over 100.000 norske kr. (hhv. 39 og 19 pct.). Signifikant flere i Norge end i Danmark har dog solgt ejendom for at finansiere deres spil.

KONKLUSION

De spilleafhængige, der kontakter den danske hjælpelinje, er ikke i samme omfang udsat som de spilleafhængige, der kontakter den norske hjælpelinje, hverken i relation til spilleafhængighedens omfang eller i relation til de konsekvenser, som spilleafhængigheden medfører. Dette kan anskues som et udtryk for en national forskel i de spilleafhængiges spillevaner og således i forhold til andelen af risikospillere, problemspillere og ludomaner blandt de spilleafhængige i Norge og i Danmark. Tidligere undersøgelser har vist, at andelen af sidstnævnte gruppe er større blandt de spilleafhængige i Norge end i Danmark (Bonke & Borregaard, 2006).

Da Center for Ludomani i Danmark imidlertid tilbyder en lignende service som hjælpelinjen, kan resultaterne ligeledes anskues som udtryk for, at en stor andel blandt de spilleafhængige, der kontakter hjælpelinjen, og som ikke kan karakteriseres som ludomaner, ikke identificerer sig hermed og derfor tager kontakt til hjælpelinjen frem for Center for Ludomani. Dermed er hjælpelinjens brugergruppe især risikospillere og problemspillere – en gruppe, der ellers ikke vil henvende sig til Center for Ludomani, og hjælpelinjens rolle er således forebyggende.

BAGGRUND

SPILLEAFHÆNGIGHED

Center for Ludomani anslår, at op mod 90 pct. af den danske befolkning spiller. Langt de fleste har et fornuftigt forhold til spil. Men en mindre gruppe har det, man kan karakterisere som et problematisk forhold til spil. Sundhedsstyrelsen definerer i overensstemmelse med WHO patologisk spillelidenskab som en afhængighedstilstand, der dominerer persons liv på bekostning af sociale, arbejds- og familiemæssige værdier og forpligtelser (WHO, 2007). Når spilleomfanget tiltager i både hyppighed og forbrug af penge og har skadevirkninger for spilleren selv og dennes omgivelser, taler man om patologisk spillelidenskab (Nielsen & Røjskjær, 2005). Denne afhængighedstilstand betegnes i daglig tale ludomani. Den patologiske spillelidenskab kan imidlertid gradbøjes, og man kan i relation hertil karakterisere spillere som risikospillere, problemspillere eller ludomaner.

Ofte anvendes det internationalt validerede screeningsredskab NODS, der ved 17 spørgsmål netop muliggør en sontring mellem risikospillere, der er i risiko for, at de ikke kontrollerer deres spil, problemspillere, der finder det vanskeligt at styre spilletrangen, og ludomaner, som har et egentligt spillemisbrug. Spørgsmålene operationaliserer bl.a. spilleafhængighed med følgende spillekarakteristika:

1. Forsøg på at glemme personlige problemer eller at slippe af med ubehagelige følelser såsom skyld, angst, hjælpeløshed eller depression.
2. Spil om penge grundet følelsen af spænding eller tilbagevenden til spil grundet tidligere tab.
3. Det at lyve over for familien om omfanget af spil og tab.
4. Rastløshed og irritation forårsaget af forsøg på at holde op med, skære ned på eller styre spilletrangen.
5. Alvorlige eller gentagne problemer i forhold til familie eller venner, tab af job, problemer på arbejdet eller i skolen forårsaget af spilleafhængigheden.

En undersøgelse af spillevaner i den danske befolkning i alderen 18 til 74 år i 2006 viser, at omkring 5.000 danskere kan betegnes som ludomaner og ca. 80.000 danskere som risiko- eller problemspillere med udgangspunkt i NODS (Bonke & Borregaard, 2006).

En anden mulig distinktion er som angivet mellem spillehyppighed og omfang af anvendelsen af penge til spil. I en norsk kortlægning af opkald til den norske hjælpelinje anvendes distinktionen mellem at spille om penge eller ej i relation til de spilleafhængiges karakter (Lotteri- og stiftelsestilsynet, 2008 og 2009). Den norske kortlægning anvendes i nedenstående som sammenligningsgrundlag. Det er dog ikke muligt at fastholde distinktionen mellem at spille om penge eller ej, idet få i det danske materiale har svaret herpå¹. I analysen indgår derfor både risikospillere, problemspillere og ludomaner, der samlet omtales som spilleafhængige. Imidlertid berører kortlægningen emner som spillets omfang både økonomisk og tidsmæssigt samt konsekvenser for relationer til familie og venner, arbejdsmarkeds-, økonomiske og sundhedskonsekvenser, hvormed det er muligt at anskueliggøre andelen af risikospillere, problemspillere og ludomaner, der ringede til hjælpelinjen i den periode, linjen var åben.

¹ I det danske materiale er respondenterne blevet spurgt om, hvorvidt de har tabt penge/spillet om penge inden for de sidste 4 uger, samt om de har spillegæld. Disse to spørgsmål udgør i udgangspunktet et godt grundlag for at skelne mellem, hvorvidt den spilleafhængige spiller eller har spillet om penge. Imidlertid har få besvaret spørgsmålet, der behandles selvstændigt nedenfor.

HJÆLPELINJEN

Hjælpelinjen var et midlertidigt projekt med en varighed på 2 år mellem årene 2008 og 2010. Projektet blev etableret gennem et samarbejde mellem Center for Ludomani og Danske Spil. Center for Ludomani stillede i den forbindelse bemanding til rådighed, og Danske Spil finansierede driften af linjen. Siden hjælpelinjens ophør 1. marts 2010 varetages alle opkald til hjælpelinjen af Danske Spils Callcenter. Dermed er der stadig to primære muligheder for generel vejledning.

Hjælpelinjen var et tilbud om anonym telefonrådgivning til spilleafhængige selv, familie, kærester, venner eller kolleger til den spilleafhængige, professionelle, herunder læger, og som har behov for rådgivning og vejledning omkring spilleafhængighed. Hjælpelinjen kunne bl.a. tilbyde vejledning om muligheder for videre støtte, hjælp og behandling samt økonomisk rådgivning.

Med udgangspunkt i et spørgeskema til registrering af opkald til den norske ludomanihjælpelinje har Danske Spil og Center for Ludomani udarbejdet et tilsvarende spørgeskema i relation til den danske hjælpelinje med henblik på en kortlægning af den spillemæssige profil blandt dem, der benyttede hjælpelinjen i den periode, linjen var åben. Det er dermed ligeledes muligt at sammenligne resultaterne fra den danske og den norske hjælpelinje.

DATAGRUNDLAG OG METODE

I perioden fra 27. august 2008 til 17. februar 2010 modtog hjælpelinjen i alt 493 telefonopkald, hvoraf 312 omhandlede en spilleafhængig, og som derfor udgør kortlægningens primære datagrundlag. Blandt de registrerede telefonopkald er yderligere 82 af hjælpelinjen blevet karakteriseret som andre reelle henvendelser, der ikke gælder en spiller, og de resterende 94 er karakteriseret som useriøse opkald². Useriøse opkald kan være spillere, der har misforstået hensigten med hjælpelinjen, og som tror, at de kan få hjælp til selve spillet; tekniske spørgsmål om spillemaskinerne; folk, som vil have kontakt til Danske Spil. Således udgør de nævnte kate-

² De resterende fem er slettet grundet uoverensstemmelser i deres besvarelse.

gorier henholdsvis 64, 17 og 19 pct. af det samlede datamateriale. Til sammenligning omhandler 58 pct. blandt de indkomne opkald til hjælpe- linjen i Norge en spilleafhængig, 11 pct. udgør andre reelle henvendelser, som ikke gælder en spiller, og de resterende 31 pct. er kategoriseret som useriøse henvendelser ($\text{Chi}^2\text{-værdi} > 30$; $\text{P-værdi} < 0,001$). I nedenstående kortlægning behandles udelukkende de informationer, der gives ved opkald, der omhandler en spilleafhængig og således i alt 312 i Danmark og 1.619 i Norge (Lotteri- og stiftelsestilsynet, 2008 og 2009).

Der er stor forskel på antallet af personer, der ringer til den danske og til den norske ludomanihjælpelinje i perioden juni 2008 til november 2009. Således modtog man i samme periode i Norge omkring fem gange så mange opkald omhandlende en spilleafhængig. Det er imidlertid ikke samme forhold mellem antallet af spilleafhængige i Danmark og i Norge. Med udgangspunkt i NODS skønnes det, at der er forholdsvis færre ludomaner, risikospillere og problemspillere i Danmark end i Norge. Det anslås således, at 0,3 og 0,1 pct. af henholdsvis den norske og den danske befolkning kan betegnes som ludomaner. Andelen af risikospillere og problemspillere er ligeledes større i Norge end i Danmark. Sammenlagt udgør andelen af spilleafhængige omkring 2,9 pct. i Norge og 2,3 pct. i Danmark (Bonke & Borregaard, 2006). Omregnes dette til antal med udgangspunkt i de nationale befolkningstal (15 år og derover) i 2009, er der tale om ca. 111.000 spilleafhængige i Norge modsvarende 102.000 i Danmark³. Den norske hjælpe linje har således modtaget et relativt større antal opkald end den danske hjælpe linje.

En mulig forklaring herpå er, at telefontiden for den danske hjælpe linje i perioden var begrænset i forhold til den norske. Endvidere var kendskabet til hjælpe linjen og dens servicier antageligt mere udbredt i den norske befolkning grundet en udbygget informationskampagne i Norge. Norsk Tipping informerede således om den norske hjælpe linje via pressemeddelelser ved linjens opstart og efterfølgende på alt trykt materiale fra Norsk Tipping, der indbefatter lottokuponer, tipssedler, skrabelodder og lign. I Danmark udsendte Danske Spil en folder om Hjælpelinjen, der blev lagt på steder, hvor der var opstillet spilleautomater, samt informerede herom via Danske Spils egen hjemmeside (Center for Ludomani, 2010).

³ Beregnet på baggrund af befolkningstal for 2009 hentet fra henholdsvis Statistisk sentralbyrå, Statistics Norway (www.ssb.no) og Danmarks Statistik (www.dst.dk).

Det kan dog ligeledes skyldes, at der er flere tilbud, hvortil man kan henvende sig og få information og vejledning i Danmark end i Norge. Ved statistisk sammenligning af fordelinger over de spilleafhængiges demografiske karakteristika og spillemæssige konsekvenser må man således holde sig for øje, at man i Danmark har andre tilbud, der især henvender sig til spilleafhængige i udbredt misbrug, dvs. ludomaner. Derfor er der en mulighed for, at denne gruppe er underrepræsenteret i det danske materiale.

Det skal endvidere fremhæves, at der er en tidsmæssig forskydning mellem de danske data og fordelingsoplysningerne rekvireret fra den norske hjælpelinje. Det antages dog i nedenstående kortlægning, at tidspunktet for det pågældende opkald ikke er sammenfaldende med den spilleafhængiges karakteristika samt spillevaner og -konsekvenser.

Til beregning af statistisk signifikante forskelle i fordelinger over de givne karakteristika, spillevaner og konsekvenser mellem opkald til den danske *Hjælpelinjen* og den norske *Hjælpelinjen* anvendes chi-test. Gennem sammenligning mellem opkald til den danske og den norske hjælpelinje er det muligt at anskueliggøre betydningen af den danske hjælpelinje.

KONTAKT TIL HJÆLPELINJEN

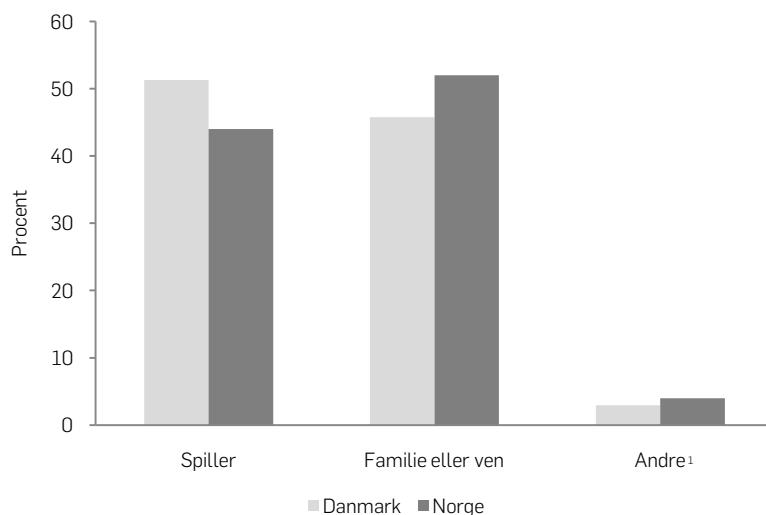
HVEM RINGER TIL HJÆLPELINJEN

Blandt dem, der tager kontakt til Hjælpelinjen angående en spilleafhængig, er 51 pct. selve spilleren, 46 pct. er en pårørende eller en ven, og de resterende 3 pct. har anden forbindelse til spilleren, såsom fx professionelle, herunder læger samt arbejdsgivere og selvhjælpsgruppe. Det er delvist i overensstemmelse med det mønster, som Center for Ludomani i Odense tegner angående henvendelser om behandling. Cirka 40 pct. af ludomanerne selv henvender sig til centret, yderligere 40 pct. er pårørende til spillere, og de resterende 20 pct. har en anden forbindelse til spilleren, såsom fx social- og sundhedsforvaltningen, praktiserende læger, psykologer og arbejdsgivere. Ud fra hjælpelinjens logbog fremgår det, at 75 pct. af de tilfælde, hvor en pårørende henvender sig, er det en kvinde, der henvender sig – primært moderen, hustruen eller kæresten til en spilleafhængig.

I Norge er det primært familie eller venner til den spilleafhængige, der henvender sig til hjælpelinjen (52 pct.), og 44 pct. er selve spilleren. Der er dog ikke signifikant forskel mellem fordelingen heraf i Danmark og i Norge ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 6$, $\text{P-værdi} = 0,06$).

FIGUR 2.1

Personer, der ringer til hjælpelinjen. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 308; Norge n = 1.599.

1. I kategorien "Andre" indgår arbejdsgivere og professionelle, herunder læger og lign. I Danmark indgår yderligere kategorien selvhjælpsgrupper.

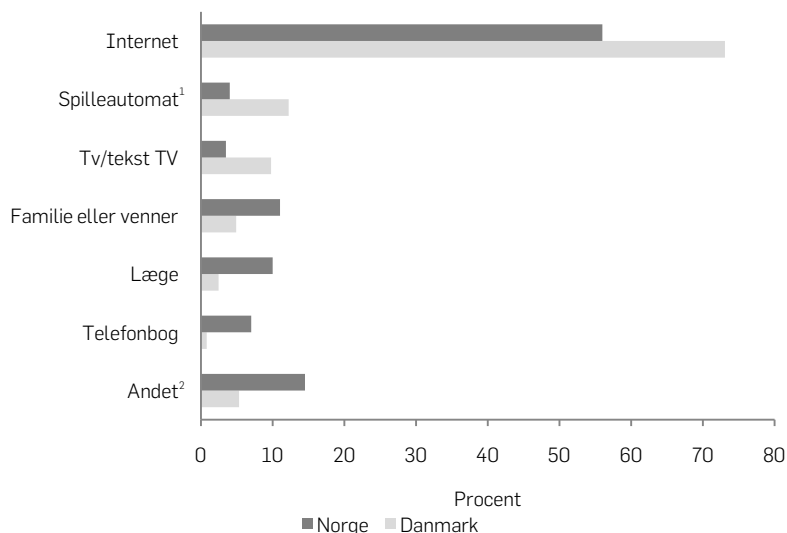
Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2009."

REKVIRERING AF HJÆLPELINJENS TELEFONNUMMER

Blandt de henvendelser, der omhandler en spiller, har 73 pct. fundet hjælpelinjens telefonnummer på internettet, 12 pct. på spilleautomaten, 10 pct. har fundet telefonnummeret på tv eller tekst-tv, 5 pct. gennem venner eller familie, 2 pct. gennem læge, 1 pct. i telefonbogen og 5 pct. et andet sted. I Norge har 56 pct. fundet telefonnummeret via internettet, 11 pct. gennem venner eller familie, 10 pct. gennem læge, 7 pct. i telefonbogen, 4 pct. på spilleautomaten, 3 pct. har fundet telefonnummeret på tv eller tekst-tv og 15 pct. et andet sted.

FIGUR 2.2

Hvor den, der ringer, har erhvervet hjælpelinjens telefonoplysninger. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 245; Norge n = 1.066.

Der er mulighed for at angive flere af de nævnte kategorier, hvorfor procenttallene ikke summer til 100.

1. Kategorien "spilleautomater" indbefatter i den danske kontekst ligeledes spillested, hvilket udgør 5 pct. af alle opkald.

2. Kategorien "andet" indbefatter i den norske kontekst bl.a. brochure/tippematerialet, hvilket udgør 6 pct. af alle opkald.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistik 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistik 2009."

Forskellene heri er i god overensstemmelse med forskellene mellem den norske og den danske informationskampagne. Flere blandt dem, der kontakter hjælpelinjen i Norge end i Danmark, har fået telefonoplysninger af pårørende eller gennem egen læge. Det kan således have sin forklaring i et generelt bredere kendskab til hjælpelinjen i den norske befolkning grundet pressemeddelelsen ved hjælpelinjens opstart. Endvidere ser vi, at en større andel i Norge har nummeroplysningerne fra brochurer og tippemateriale, hvilket ligeledes i højere grad blev anvendt i den norske informationskampagne. Derimod ser vi, at personer, der ringer til den danske hjælpelinje, i udbredt grad har fundet telefonoplysninger via internettet eller ved spilleautomater.

DEN EFTERSPURGTE INFORMATION OG VEJLEDNING

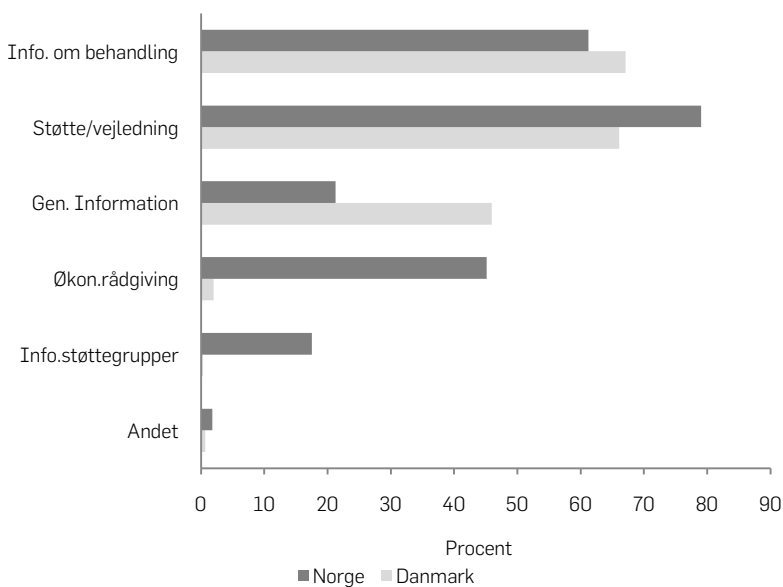
Personer, der kontakter hjælpelinjen i både Danmark og Norge, efterspørger først og fremmest information om behandling og om støtte eller vejledning med henholdsvis 67 og 66 pct. og 61 og 79 pct. Information om støtte eller vejledning efterspørges dog signifikant hyppigere i Norge (Chi^2 -værdi = 24, P-værdi < 0,001). Tilsvarende ringer signifikant flere i Norge til hjælpelinjen for at få økonomisk rådgivning end i Danmark (Chi^2 -værdi > 30, P-værdi < 0,001). Dette er i god overensstemmelse med resultatet om omfanget af tab i forbindelse med spil (jf. nedenstående afsnit om de spilleafhængiges spilleprofil) og de økonomiske konsekvenser, som spilleafhængigheden har i de respektive lande (jf. nedenstående afsnit om spilleafhængighedens konsekvenser). Ligeledes ringer en større andel i Norge om information om støttegrupper. Dette efterspørges slet ikke i Danmark. Imidlertid vil 46 pct. gerne have generel information, hvilket i Norge efterspørges signifikant sjældnere.

Konkret vejledning er således mere efterspurgt i Norge med undtagelse af vejledning angående behandling. Dette kan både være et udtryk for de spilleafhængiges konkrete problemer forårsaget af spilleafhængigheden, men kan ligeledes anskues som udtryk for deres forventninger til hjælpelinjens primære ekspertise.

Af logbogen over samlet opkald fremgår det endvidere, at de pårørende oftest stiller spørgsmål som: "Hvordan håndterer man situationen?" "Skal jeg snakke med den spilleafhængiges mor eller andre om det?" "Hvordan sætter man grænser?" og "Hvordan griber jeg situationen an?" Spørgsmål som: "Er det okay at ringe, hvis jeg får trang til at spille?" og opklarende spørgsmål som: "Hvornår er man afhængig?" er hyppigt forekommende spørgsmål blandt de spilleafhængige. Fælles for pårørende og spilleafhængige er, at de "har brug for at tale."

FIGUR 2.3

Den efterspurgte information og vejledning. Danmark og Norge, 2008-2009.
Procent.

Anm.: Danmark n = 298; Norge n = 1.631.

Der er mulighed for at angive flere af de nævnte kategorier, hvorfor procenttallene ikke summer til 100.

I Norge er "oppfølgingsamtale" endvidere en svarmulighed. I nærværende fremstilling antages det, at denne svarmulighed ikke står alene, og at opfølgingsamtalen således omhandler en af de resterende svarmuligheder. Derfor er denne gruppe ikke trukket ud af beregningsgrundlaget. Gruppen udgør i alt 109 opkald.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2009."

DE SPILLEAFHÆNGIGES DEMOGRAFI OG SOCIOØKONOMISKE PROFIL

Blandt de seriøse henvendelser, der drejer sig om en spilleafhængig, er 87 pct. om en mand. Det er i overensstemmelse med erfaringer fra Center for Ludomani, der anslår, at omkring 80 pct. blandt landets ludomaner er mænd. Den samme kønsfordeling genfindes i Norge.

FIGUR 3.1

De spilleafhængiges kønsfordeling. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 301; Norge n = 1.277.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2009."

Som det fremgår af figur 3.2, er 44 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark mellem 25 og 39 år, og de udgør således den største andel. 5 pct. af de spilleafhængige er under 18, og 1 pct. er over 60 år. I Norge er 14 pct. blandt spilleafhængige under 18 år og 6 pct. over 60 år. Der er således signifikant forskel mellem Norge og Danmark i relation til aldersfordelingen ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 28$; $\text{P-værdi} < 0,001$). Spørgsmålet er, om det skyldes en forskel i tilgangen til spilleafhængighed i den norske og den danske befolkning. Dermed kan den lave andel unge danske spilleafhængige være et udtryk for, at afhængighed af spil, der ikke kan karakteriseres som pengespil, ikke ansues som et spilleproblem i den danske befolkning, hvorfor forældre og andre pårørende eller den unge selv ikke ringer til hjælpelinjen⁴.

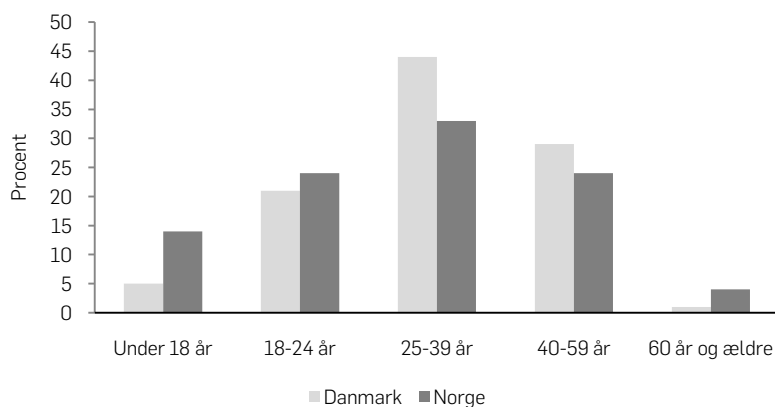
En tidligere undersøgelse af 12-17-åriges spillevaner angiver med udgangspunkt i de unges egne besvarelser om deres spillevaner, at kun 0,4 pct. af Danmarks unge har 'mulige spilleproblemer', mens tallet i Norge er 6 pct. Endvidere har kun 0,1 pct. blandt de danske unge 'klare spilleproblemer', hvorimod andelen i Norge er 3,2 pct. (Nielsen & Heidemann, 2008). Da undersøgelsen tager udgangspunkt i de unges faktiske spillevaner og ikke deres opfattelse af det at have spilleproblemer, viser resultatet, at spilleafhængighed er mere udbredt blandt unge i Norge end blandt unge i Danmark.

Som det fremgår af figur 3.3, er 47 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark gift eller har fast samlivspartner, og 43 pct. bor alene. Blandt de sidstnævnte er 7 procentpoint dog i et fast forhold. I Norge svarer andelen af spilleafhængige, der er gift eller har en fast samlivspartner, til andelen i den danske kontekst. Ikke desto mindre er der i Norge signifikant færre (30 pct.), der bo alene. I stedet angiver signifikant flere (25 pct.) anden familierelation, herunder forældre eller andre ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 29$; $\text{P-værdi} < 0,001$). Dette kan til dels skyldes den forholdsvist store andel spilleafhængige under 18 år i Norge.

⁴ Af det norske materiale fremgår det ligeledes, at omkring 60 pct. af de unge under 18 år ikke spiller om penge.

FIGUR 3.2

De spilleafhængiges aldersfordeling. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

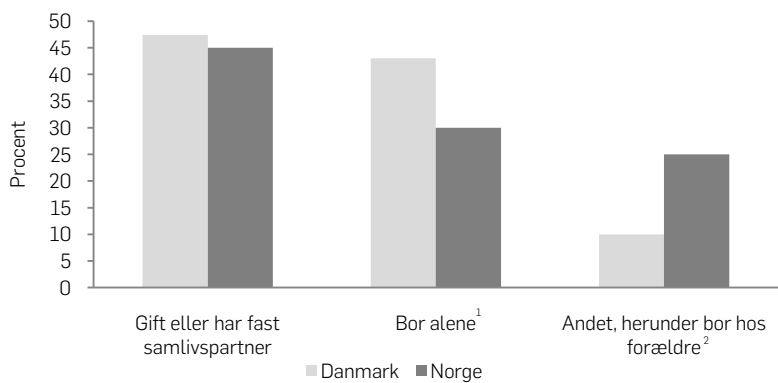

Anm.: Danmark n = 252; Norge n = 1.144.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

FIGUR 3.3

De spilleafhængiges civilstatus. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 253; Norge n = 1.173.

1. Kategorien "Bor alene" indbefatter i den danske kontekst ligeledes personer, der bor alene, men som er i fast forhold, og i den norske kontekst indbefatter denne kategori ligeledes enlige forsørgere.

2. Kategorien "andet" indbefatter i den norske kontekst ligeledes "bor hos forældre". Dette var tilfældet for langt hovedparten af denne gruppe (96 pct.).

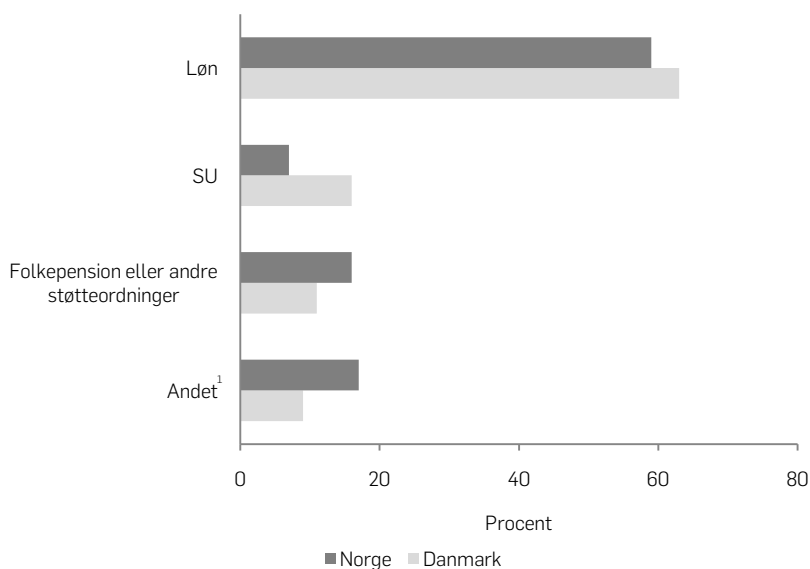
Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

Tidligere undersøgelser viser, at ludomaner som oftest er lavt uddannet og ofte tilhører lavindkomstgruppen. Jørsel (2003) mener, at dette hænger sammen med drømmen om et bedre liv. Med udgangspunkt i de forhåndenværende data er det desværre hverken muligt at identificere uddannelsesniveau, arbejdsmarkedsstatus eller indkomstgruppe blandt de spilleafhængige.

Figur 3.4 viser imidlertid, at 63 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark modtager løn, og 16 pct. har SU som deres hovedindtægtskilde. Yderligere 11 pct. får folkepension eller anden offentlig forsørgelse, herunder kontanthjælp, førtidspension, arbejdsløshedsunderstøttelse, sygedagpenge, efterløn, og yderligere 9 pct. har en anden hovedindtægtskilde end de nævnte.

FIGUR 3.4

De spilleafhængiges hovedindtægtskilde. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 272; Norge n = 1.192.

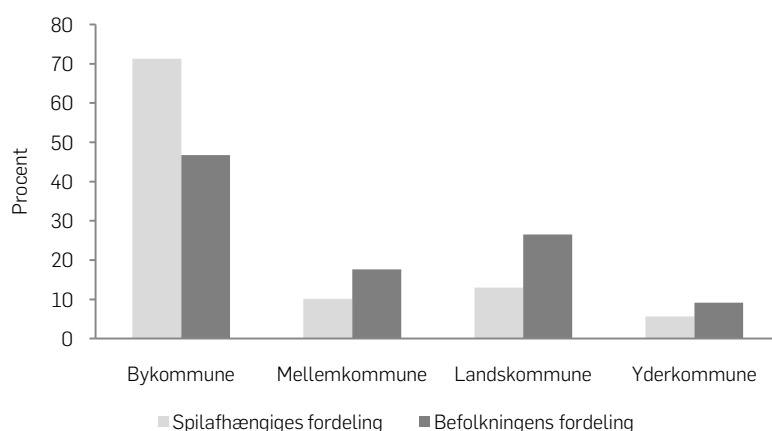
1. Kategorien "Andet" indbefatter i den norske kontekst kategorien lomme penge, der udgør 15 procentpoint heraf.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

I Norge er næsten en lige så stor andel blandt de spilleafhængige lønmodtagere (59 pct.). Imidlertid modtager kun 7 pct. SU. Dette skal dog ses i lyset af, at 15 pct. af de i alt 17 pct., der figurerer under kategorien andet, modtager lomme penge. Denne forskel mellem Danmark og Norge er signifikant (Chi²-værdi > 30; P-værdi < 0,001).

FIGUR 3.5

Befolkning og spillers geografiske fordeling. Danmark, 2008-2009. Procent.

Anm.: Spilleafhængiges fordeling n = 247; Befolkningens fordeling n = 4.503.365.

Kilde: Tal over spilleafhængige er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpe linjes egen registrering. Tal over den samlede befolkning i alderen 15 år og derover er hentet fra Danmarks Statistik Statistiksbanen.

I Danmark bor de fleste spilleafhængige, 73 pct., i en bykommune⁵, 10 pct. bor i en mellemkommune⁶, 13 pct. i en landkommune⁷, og blot 6

⁵ Bykommuner: København, Frederiksberg, Albertslund, Ballerup, Gentofte, Gladsaxe, Rødovre, Fredensborg, Frederikssund, Furesø, Hillerød, Rudersdal, Greve, Lejre, Roskilde, Odense, Kolding, Århus, Aalborg (Helsingør, Gribskov, Allerød, Glostrup, Egedal, Høje-Taastrup, Brøndby, Hvidovre, Solrød, Vallensbæk, Herlev, Hørsholm, Sorø, Lyngby-Taarbæk, Skanderborg).

⁶ Mellemkommuner: Dragør, Tårnby, Køge, Holbæk, Næstved, Ringsted, Slagelse, Fredericia, Vejle, Horsens, Odder, Silkeborg (Ishøj, Stevns, Faxe, Odsherred, Syddjurs, Favrskov, Middelfart, Halsnæs).

⁷ Landkommuner: Kalundborg, Vordingborg, Nordfyns, Svendborg, Esbjerg, Fanø, Haderslev, Sønderborg, Aabenraa, Hedensted, Randers, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Viborg, Frederikshavn, Hjørring (Guldborgsund, Nyborg, Jammerbugt, Assens, Brønderslev, Faaborg, Kerteminde, Billund, Vejen, Rebild, Mariagerfjord).

pct. bor i en yderkommune⁸. Blandt den samlede danske befolkning i alderen 15 år eller derover bor 47 pct. i en bykommune, 18 pct. i en mellemkommune, 26 pct. i en landkommune, og de resterende 9 pct. bor i en yderkommune.

Andelen af spilleafhængige, der bor i en bykommune er således langt overrepræsenteret, hvorimod andelen af spilleafhængige i mellem-, land- og yderkommunerne er underrepræsenteret (Chi^2 -værdi > 30 ; P-værdi $< 0,001$). Dette kan bl.a. skyldes, at der i bykommunerne er lettere adgang til spil.

⁸ Yderkommuner: Bornholm, Tønder, Varde, Ringkøbing-Skjern, Skive, Morsø, Thisted, Vesthimmerland (Langeland, Lolland, Ærø, Norddjurs, Samsø, Lemvig, Struer, Læsø).

DE SPILLEAFHÆNGIGES SPILLEPROFIL

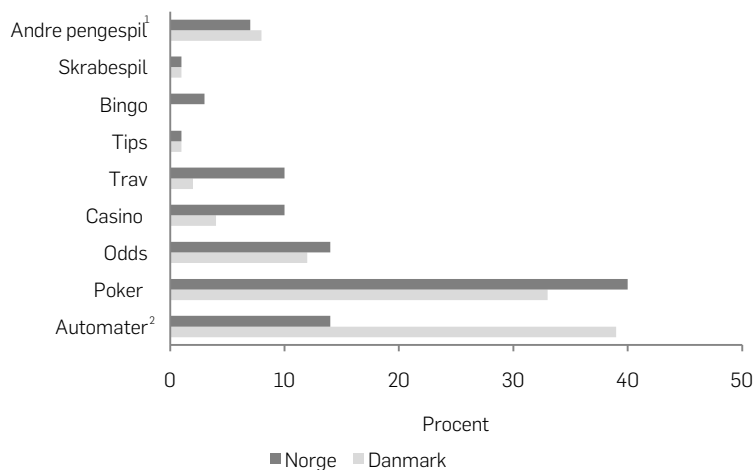
HVAD SPILLER MAN?

Spilleautomater er det foretrukne spil blandt de spilleafhængige, der kontakter hjælpelinjen i Danmark. Således nævner 39 pct. spilleautomater som deres primære problemspil. Derefter følger poker med 33 pct., efterfulgt af forskellige spil fra Danske Spil, primært Oddset.

I Norge er andelen, for hvem poker er deres hovedproblemspil, ligeledes 40 pct. Poker er dermed det hyppigst forekommende problemspil i Norge, og automater er det næstmest udbredte hovedproblemspil med 14 pct. blandt de spilleafhængige. Dette er dog signifikant færre end i Danmark (Chi^2 -værdi > 30 ; P-værdi $< 0,001$). Blandt dem, der ringer til hjælpelinjen i Norge, angiver en større andel end i Danmark, at trav og kasino er deres hovedproblemspil. I signifikansberegningerne er kategorierne kasino, trav, tips, bingo, skrabespil og andre samlet i én kategori.

FIGUR 4.1

De spilleafhængiges hovedproblemspil. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 248; Norge n = 959.

1. Kategorien "Andre pengespil" indbefatter i den danske kontekst bl.a. kategorien "Online gambling", der udgør den største andel heraf. Kategorien "Online gambling" er ikke en svarmulighed i den norske kontekst.

2. Kategorien "Automater" indbefatter i den norske kontekst bl.a. kategorien "Bingoautomater", der ikke er en svarmulighed i den danske kontekst.

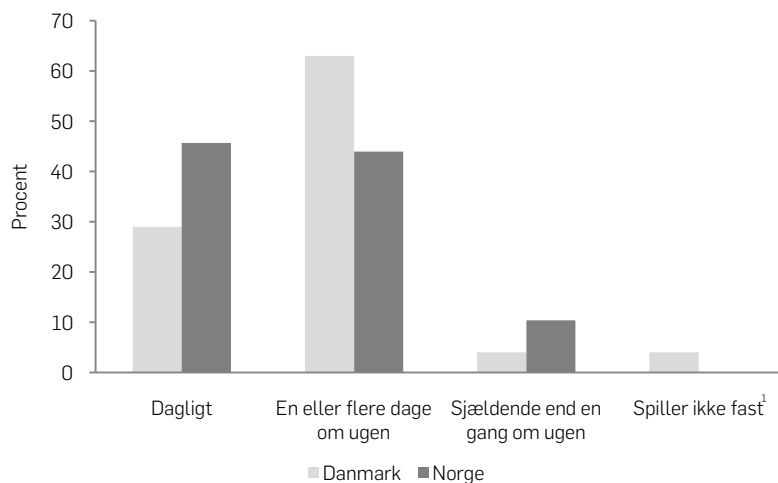
Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

I Danmark spiller 63 pct. en eller flere dage om ugen, og 29 pct. spiller dagligt. I Norge spiller signifikant flere dagligt (46 pct.) og færre en eller flere dage om ugen (44 pct.) (χ^2 -værdi = 27; P-værdi < 0,001). Der er i Danmark 5 pct., som spiller sjældnere end en gang om ugen, og 4 pct. spiller ikke fast, hvorimod der er 4 pct. i Norge, der spiller sjældnere end en gang om ugen, og 6 pct., som ikke spiller fast. I signifikansberegningerne er kategorierne "spiller sjældnere end en gang om ugen" og "spiller ikke fast" samlet i én kategori.

FIGUR 4.2

Spillehyppighed blandt de spilleafhængige. Danmark og Norge, 2008-2009.

Procent.

Anm.: Danmark n = 215; Norge n = 959.

1. Kategorien "Spiller ikke fast" benævnes i den norske kontekst kategorien "Spiller ikke nå /er "spillefri". I nærværende fremstilling tolkes denne svarkategori som, at de ikke har et fast mønster i deres spillevaner, men stadig er spilleafhængig i en eller anden grad.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

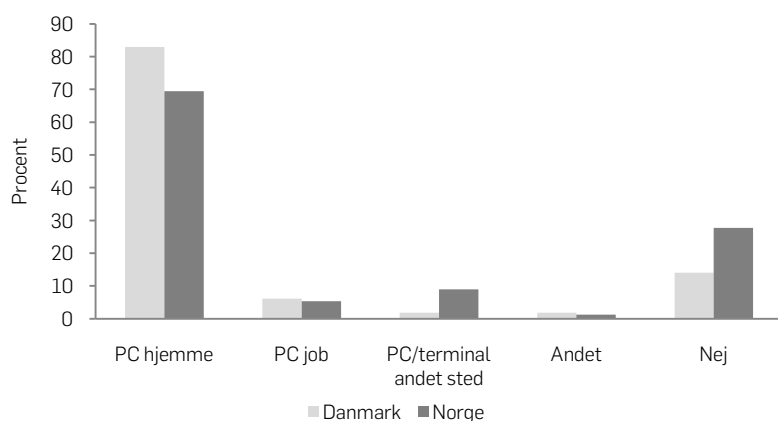
HVOR SPILLER MAN?

Ifølge Center for Ludomani er internetspil den næst mest udbredte form for ludomani. Vi finder da også her, at anvendelse af pc især i hjemmet er særligt udbredt både i Danmark såvel som i Norge. Således benytter 91 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark nettet som platform for deres spil og 74 pct. i Norge. Det er muligt at vælge flere blandt svarmulighederne, hvorfor procenttallene ikke summer til 100. Ligeledes er teststatistikken foretaget for hver svarkategori. Her er forskellen mellem Danmark og Norge signifikant i relation til kategorierne "pc hjemme" og "Nej". Således er anvendelsen af pc i Norge signifikant lavere end i Danmark ($\text{Chi}^2\text{-værdi} > 30$, $\text{P-værdi} < 0,001$), og anvendelsen af pc er generelt mere udbredt i Danmark end i Norge ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 14$, P-værdi

< 0,001). Dette skal ligeledes ansues i relation til fordelingen over det primære problemspil.

FIGUR 4.3

Spiladgang, pc, andre terminaler, mobiltelefon eller tv. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 245; Norge n = 932.

Der er mulighed for at angive flere af de nævnte kategorier, hvorfor procenttallene ikke summer til 100.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

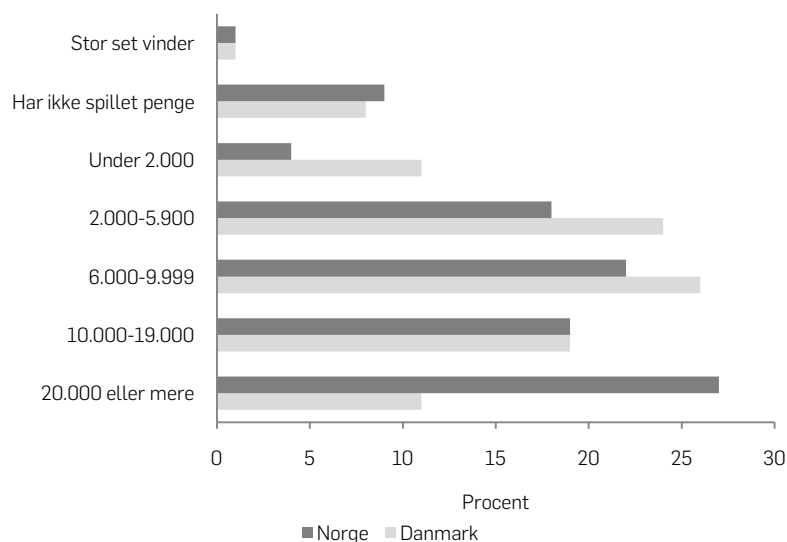
HVOR MANGE PENGE BRUGER MAN PÅ SPIL?

I Danmark har blot 8 pct. blandt de spilleafhængige, der kontakter hjælpeinjen, ikke spillet om penge inden for de sidste 4 uger ved opkaldstidspunktet, og kun 11 pct. har brugt under DKK 2.000 på spil. Langt den største andel, 50 pct., blandt de spilleafhængige, har ved opkaldstidspunktet brugt mellem DKK 2.000 og 10.000 på spil de sidste 4 uger, 19 pct. har brugt mellem DKK 10.000 og 19.000, og yderligere 11 pct. har brugt DKK 20.000 eller mere. De resterende 1 pct. angiver, at de stort set har vundet alle deres spil. Ifølge Center for Ludomani spiller mænd i gennemsnit for DKK 9.000 om måneden, og kvinder spiller for DK 7.000 om måneden.

I Norge har de spilleafhængige generelt brugt flere penge på spil end i Danmark. Således har de fleste, 27 pct., brugt NOK 20.000 eller mere, 22 pct. har brugt mellem NOK 6.000 og 10.000, 19 pct. mellem NOK 10.000 og 19.000 og 18 pct. mellem NOK 2.000 til 6.000, og blot 4 pct. har brugt under NOK 2.000. Også i Norge har omkring 9 pct. ikke spillet om penge inden for de sidste 4 uger, og 2 pct. angiver, at de stort set har vundet. Der er således en lige så stor andel, der spiller om penge i Norge som i Danmark. Imidlertid er indsatserne eller spilfrekvensen (jf. ovenstående) større, således at tabet er desto højere i Norge end i Danmark. Der er signifikant forskel mellem fordelingerne over tabte penge de sidste 4 uger i Danmark og Norge ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 28$, $P\text{-værdi} < 0,001$).

FIGUR 4.4

Beløb tabt af den spilleafhængige de sidste 4 uger. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 137; Norge n = 744.

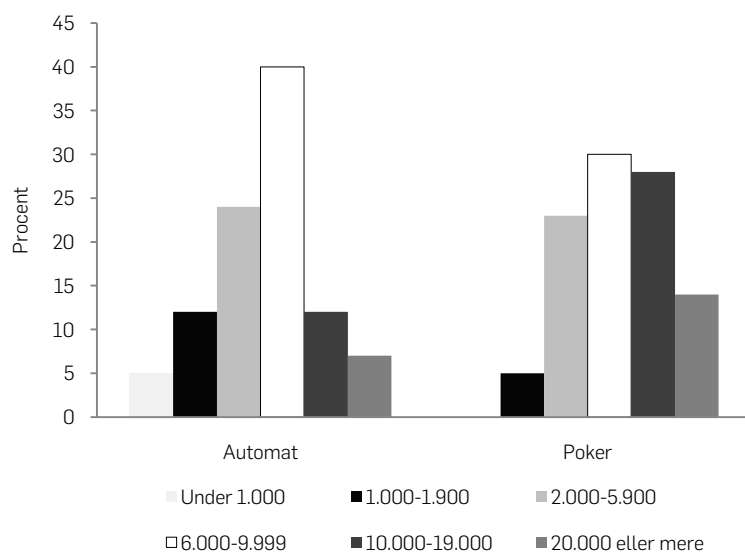
Tallene er ikke kurskorrigeret.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2009."

Ser vi på de spilleafhængige i Danmark, som har tabt penge inden for de sidste 4 uger, og som angiver automater som deres hovedproblemspil, har de fleste, 40 pct., tabt mellem DKK 6.000 og 9.999 de sidste 4 uger, og 19 pct. har tabt DKK 10.000 eller derover. Blandt de spilleafhængige, der angiver poker som deres hovedproblemspil, og som inden for de sidste 4 uger har tabt penge, har flere, 42 pct., tabt DKK 10.000 eller derover, og 30 pct. har tabt mellem DKK 6.000 og 9.999 kr. Der er imidlertid ikke en signifikant forskel mellem de to fordelinger, og det kan derfor ikke på baggrund af data afvises, at de to grupper af spilleafhængige med henholdsvis spilleautomater og poker som hovedproblemspil har samme omfang i tabte penge på spil ($\text{Chi}^2\text{-værdi} = 5$, $\text{P-værdi} = 0,07$)⁹.

FIGUR 4.5

Beløb brugt på henholdsvis automat og poker det sidste 4 uger. Danmark, 2008-2009. Procent.

Anm.: N = 87

Kilde: Tal er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering.

⁹ Da antallet af observationer er meget lille (87), er de oprindelige 6 kategorier omkodet til 3 kategorier: "5.900 eller derunder", "6.000-9.999" og "10.000 eller derover".

SPILEAFHÆNGIGHEDENS KONSEKVENSER

Spilleafhængighed kan medføre en række konsekvenser for både den spilleafhængige selv såvel som for nære personer, herunder familie og venner, arbejdsgivere og lign. I nedenstående behandles de spilleafhængiges egen opfattelse af, hvorvidt deres spilleafhængighed har haft konsekvenser i relation til fire væsentlige forhold; deres sundhed, deres sociale relation til de nærmeste, deres arbejde og deres økonomiske situation.

SUNDHEDSMÆSSIGE KONSEKVENSER

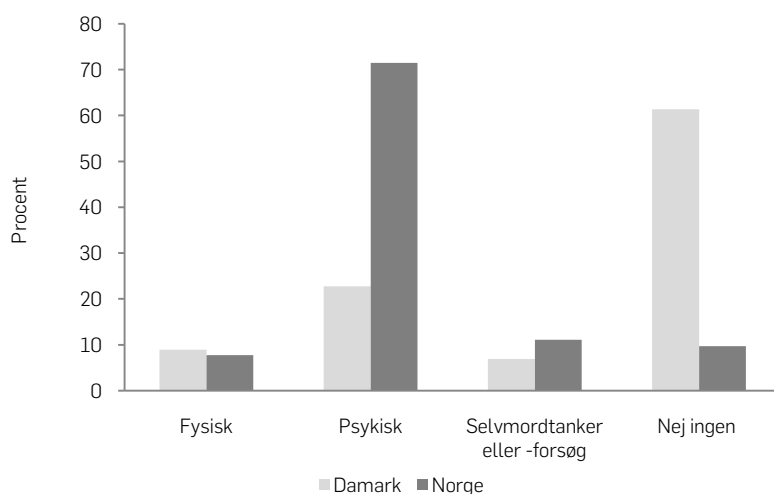
De fleste, 61 pct., mener ikke, at spilleafhængigheden har medført sundhedsmæssige konsekvenser, 9 pct. mener, at spilleafhængigheden har medført fysiske skader, og 23 pct. mener, at spilleafhængigheden har påvirket dem psykisk, og yderligere 8 pct. har haft selvmordstanker som følge af deres spilleafhængighed. Ifølge Center for Ludomani har omkring en tredjedel blandt ludomaner haft selvmordstanker. Blandt dem, der ringer til ludomanihjælpeinjen, er denne gruppe således underrepræsenteret.

I Norge mener 8 pct. blandt de spilleafhængige, der kontakter den norske hjælpeinje, at spilleafhængigheden har medført fysiske konsekvenser. Langt hovedparten, 71 pct., mener, at spilleafhængigheden har

medført psykiske konsekvenser, og yderligere 11 pct. angiver, at spilleafhængigheden har medført selvmordstanker. Blot 9 pct. mener ikke, at deres spillevaner ikke har medført sundhedsmæssige konsekvenser.

FIGUR 5.1

Sundhedsmæssige konsekvenser. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent

Anm.: Danmark n = 173; Norge n = 422.

Der er mulighed for at angive flere af de nævnte kategorier, hvorfor procenttallene ikke summer til 100.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynet publikationers "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

I Norge forekommer psykiske konsekvenser blandt dem, der ringer til hjælpeinjen, således signifikant hyppigere end i Danmark, hvor de, der ringer, i højere grad synes uberørte af deres spilleafhængighed i relation til deres helbred (i begge tilfælde $\text{Chi}^2\text{-værdi} > 30$, $\text{P-værdi} < 0,001$)¹⁰.

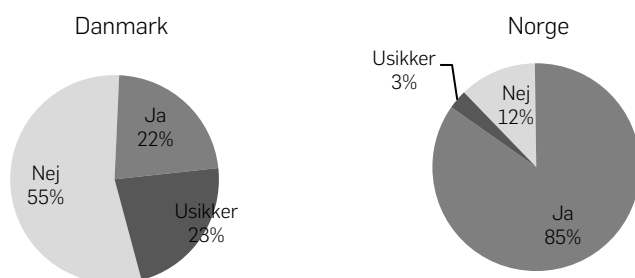
¹⁰ Det er muligt at svare flere af de nævnte ting. Derfor er chi-test udført for hver kategori.

KONSEKVENSER I FOHOLD TIL SOCIALE RELATIONER

Blandt de spilleafhængige, der selv kontakter hjælpelinjen i Danmark, angiver 54 pct., at spilleafhængigheden ikke har medført, at deres relationer til de nærmeste er blevet svækket. I 23 pct. af tilfældene har spilleafhængigheden imidlertid medført svækkede relationer til de nærmeste. De resterende 23 pct. er usikre herpå. Det adskiller sig signifikant fra de norske spilleafhængige, hvor 85 pct. svarer ja til, at spilleafhængigheden har svækket relationerne til de nærmeste, og blot 12 pct. mener, at deres relationer ikke er svækket. De resterende 3 pct. er usikre på, om det er tilfældet. I Norge angiver de spilleafhængige således signifikant hyppigere, at deres spilleafhængighed har konsekvenser for deres nære sociale relationer ($\text{Chi}^2\text{-værdi} > 30$, $\text{P-værdi} < 0,001$).

FIGUR 5.2

Den spilleafhængiges egen vurdering af, om spilleafhængigheden har svækket dennes relationer til de nærmeste. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 133; Norge n = 344.

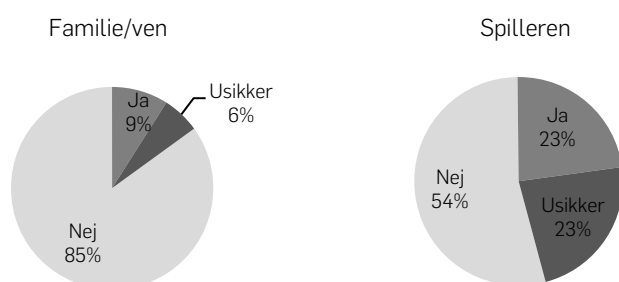
Det skal her fremhæves, at det i 2009 ikke var muligt at svare "usikker" ved opkald til den danske hjælpelinje.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistik 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistik 2009."

Hvis man ser på, hvem der ringer og således, om det er familien og venner eller den spilleafhængige selv, der ringer, fremgår det, at familien og venner signifikant oftere (85 pct.) mener, at den spilleafhængige ikke har svækkede relationer til de nærmeste ($\text{Chi}^2\text{-værdi} > 30$, $\text{P-værdi} < 0,001$).

FIGUR 5.3

Familie eller venners og den spilleafhængiges egen vurdering af, om spilleafhængigheden har svækket den spilleafhængiges relationer til de nærmeste. Danmark, 2008-2009. Procent.

Anm.: Gruppen af familie og venner, der har besvaret spørgsmålet, udgør 127.

Gruppen af spilleafhængige, der har besvaret spørgsmålet, udgør 133.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering.

Det kunne således anskues som udtryk for, at de spilleafhængige i mange tilfælde ringer til hjælpeinjen, når de ikke har deres sociale relationer at trække på, eller når de er usikre herpå.

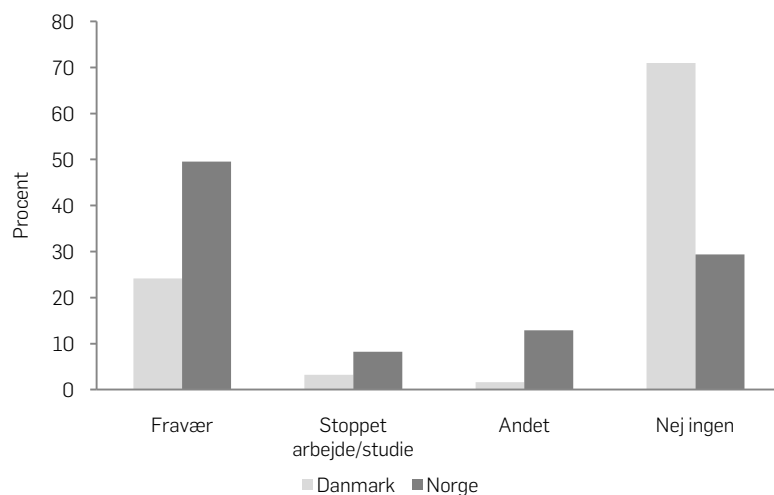
ABREJDSMÆSSIGE KONSEKVENSER

Ifølge hele 71 pct. af de spilleafhængige selv, har deres spilleafhængighed ikke haft arbejds- eller studiemæssige konsekvenser. 24 pct. angiver, at spilleafhængigheden har medført øget fravær i relation til samme, for blot 3 pct. har spilleafhængigheden medført, at den spilleafhængige har måttet stoppe på arbejdspladsen eller med studiet, og yderligere 2 pct. angiver, at det har haft andre arbejdsmæssige konsekvenser.

I Norge angiver 50 pct., at spilleafhængigheden har medført øget fravær, 8 pct. har måttet stoppe på deres arbejdsplads eller med deres studie, og 13 pct. angiver, at det har haft andre arbejdsmæssige konsekvenser. De resterende 29 pct. mener, at spilleafhængigheden ikke har haft arbejds- eller studiemæssige konsekvenser. Der er således signifikant forskel mellem fordelingerne herover i Danmark og i Norge (χ^2 -værdi > 30 , P-værdi $< 0,001$).

FIGUR 5.4

Arbejds-mæssige konsekvenser. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 62; Norge n = 412.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpelinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpelinjen – samtalestatistikk 2009."

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

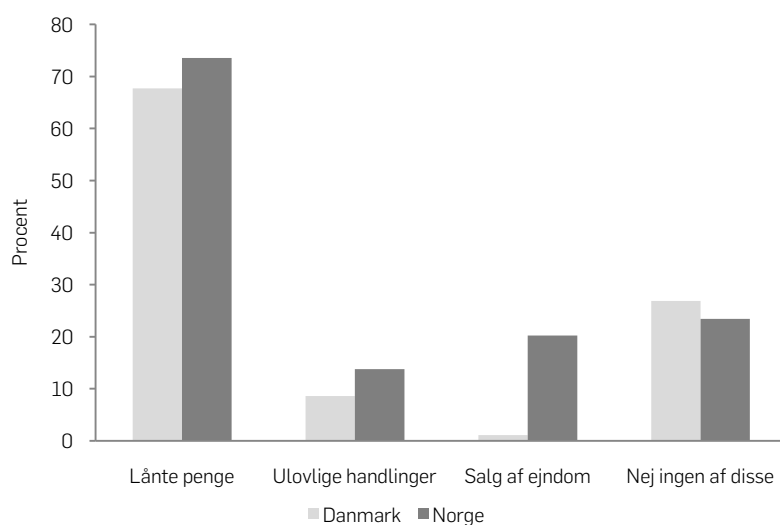
Som det fremgår af figur 5.4., angiver hele 27 pct., at deres spilleafhængighed ikke har medført finansielle konsekvenser. 68 pct. blandt de spilleafhængige angiver dog, at de har lånt penge til spil, 9 pct. har lavet ulovlige handlinger for at finansiere deres spil, og yderligere 1 pct. har finansieret deres spil gennem salg af ejendom. Ifølge Center for Ludomani har en større andel af de ludomaner, der modtager behandling, begået kriminalitet (omkring 25 pct.). Denne gruppe er således underrepræsenteret blandt spilleafhængige, der selv kontakter hjælpelinjen.

I Norge har tre fjerdedele (74 pct.) lånt penge til at finansiere deres spil, 20 pct. har solgt ejendom, og yderligere 14 pct. har lavet ulovlige handlinger for at finansiere deres spil. Blot 23 pct. mener, at deres spilleafhængighed ikke har haft finansielle konsekvenser. Ved chi-test finder vi dog kun, at de spilleafhængige, der ringer til den norske hjælpelinje, signifikant hyppigere må finansiere deres spil ved salg af ejendom (Chi²-værdi

= 20, P-værdi < 0,001)¹¹. De resterende finansieringsmuligheder er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 5.5

Finansiering af spil. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 218; Norge n = 235.

Der er mulighed for at angive flere blandt kategorierne "Lånte penge", "Ulovlige handlinger" og "Salg af ejendom", hvorfor procenttallene ikke summer til 100.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

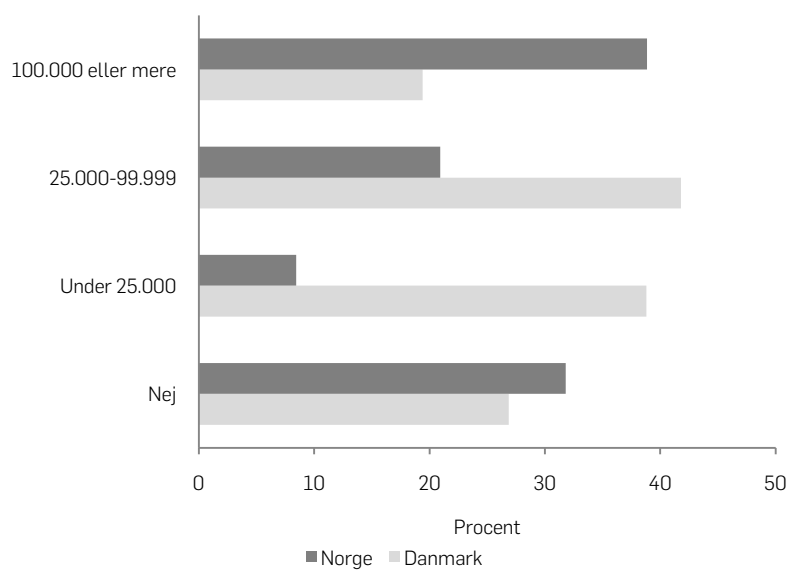
Imidlertid angiver blot 27 pct. blandt de spilleafhængige i Danmark, at de ikke har gæld. 39 pct. har en gæld på under DKK 25.000, de fleste, 42 pct., har en gæld på mellem DKK 25.000 og 99.999, 19 pct. har en gæld på DKK 100.000 eller derover. Til trods for, at langt flere i Norge, 32 pct., angiver, at de ikke har gæld, har en signifikant større andel end i Danmark en gæld på over NOK 100.000. Således har 8 pct. en gæld på under NOK 25.000, 21 pct. har en gæld på mellem NOK 25.000 og

¹¹ Det er muligt at svare flere af de nævnte ting. Derfor er chi-test udført for hver kategori.

99.000, og hele 39 pct. har en gæld på NOK 100.000 eller derover (Chi²-værdi > 30, P-værdi < 0,001).

FIGUR 5.6

De spilleafhængiges spillegæld. Danmark og Norge, 2008-2009. Procent.

Anm.: Danmark n = 158; Norge n = 368.

Tallene er ikke kurskorrigeret.

Kilde: Tal fra Danmark er rekvireret fra den danske Ludomani Hjælpeinjes egen registrering. Tal fra Norge er hentet fra det norske Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2008" og "Hjælpeinjen – samtalestatistikk 2009."

LITTERATUR

- Bonke, J. & K. Borregaard (2006): Ludomani i Danmark – udbredelsen af pengespil og problemspillere. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. 06:12.
- Center for Ludomani i Odense, <http://www.ludomani.dk>
- Tidskriftsartikel: Social forskning – 2006. nr. 3, s. 4-5: ill. Niels Geisle, interview med Jens Bonke, Mihael Bay Jørsel og Thomas Rørsig. I: Socialforskning – 2006, nr.3, s. 4-5:ill. I anledning af undersøgelsen "Ludomani i Danmark" Findes også på internet – PDF-format. – Sidetalsangivelse i læseprogrammet: s. 4-5.
- Jørsel, M.B. (2003): Ludomani – ikke flere indsatser, tak! København: Gyldendal.
- Lotteri- og stiftelsestilsynets publikationer: "Hjelpelinjen – samtalestatistik 2008" og "Hjelpelinjen – samtalestatistik 2009."
- Nielsen, C. & J. Heidemann (2008): Pengespil blandt unge – en rapport om 12-17-åriges spillevaner. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. 08:27.
- Nielsen, P. & S. Røjskjær (2005): Ludomani. Karakteristika. Psykopatologi og behandlingsforløb – en undersøgelse af ludomaner i behandling. Ringgården. Middelfart.
- WHO ICD-10 (2007): F63.0 Pathological gambling:
<http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10online/>

Danmarks Statistik.

<http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1280>

Statistisk sentralbyrå, statistics Norway

http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?Productid=02.01&PXsid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selecttable/MenuSelP.asp&SubjectCode=02

SFI-RAPPORTER SIDEN 2009

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 09:01 Christensen, E., Kristensen, L.G. & Baviskar, S.: *Børn i Grønland. En kortlægning af 0-14-årige børns og familiers trivsel*. 145 s. ISBN 978-87-7487-923-7. Kr. 150,00.
- 09:02 Christensen, E., Kristensen, L.G. & Baviskar, S.: *Kalaallit nunaanni meeqqat. Meeqqat 0-imit 14-it ilanngullugit ukiullit ilaqutariillu atugarissaarnerannik misissuineq*. 172 s. ISBN: 978-87-7487-924-4. Kr. 150,00.
- 09:03 Deding, M. & Filges, T.: *Danske lønmodtageres arbejdstid. En registeranalyse baseret på lønstatistikken*. 160 s. 978-87-7487-925-1. Kr. 160,00.
- 09:04 Thuesen, F., Schademan, H.K., Jensen, S., Holt, H. & Høst, A.: *A-kasserne og den aktive beskæftigelsespolitik*. 216 s. ISBN: 978-87-7487-928-2. Kr. 220,00.
- 09:05 Larsen, B. & Høgelund, J.: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2008*. 98 s. ISBN: 978-87-7487-927-5. Kr. 100,00
- 09:06 Ellerbæk, L.S. & Graversen, B.K.: *Evaluering af jobcentrenes ligestillingsindsats*. 80 s. ISBN: 978-87-7487-929-9. Kr. 80,00.

- 09:07 Bengtsson, S. & Røgeskov, M.: *At skabe netværk. En evaluering af 22 socialpsykiatriske projekter i 15M-puljen*. 132 s. ISBN: 978-87-7487-930-5. Kr. 130,00.
- 09:08 Andersen, D. & Järvinen, M.: *Skadesreduktion i praksis. Behandlingsstilbud til opiatmisbrugere i København*. 214 s. ISBN: 978-87-7487-931-2. Kr. 210,00.
- 09:09 Bengtsson, S. & Cayuelas Mateu, N.: *Beskyttet beskæftigelse. En kortlægning*. 118 s. ISBN: 978-87-7487-932-9. Kr. 110,00.
- 09:10 Deding, M. & Gerstoft, F.: *Børnefattigdom i Danmark 2002-2006*. 58 s. ISBN: 978-87-7487-933-6. Kr. 60,00.
- 09:11 Holt, H., Hvid, H., Grosen, S.L. & Lund, H.L.: *It, køn og psykisk arbejdsmiljø i administrativt arbejde*. 180 s. ISBN: 978-87-7487-935-0. Kr. 180,00.
- 09:12 Bengtsson, T.T. & Jakobsen, T.B.: *Institutionsanbringelse af unge i Norden. En komparativ undersøgelse af lovgrundlag, institutionsformer og udviklingstendenser*. 318 s. ISBN: 978-87-7487-936-7. Kr. 300,00.
- 09:13 Heltberg, T.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. De frivillige organisationers perspektiv. Del 1*. 228 s. ISBN: 978-87-7487-940-4. Netpublikation.
- 09:14 Sørensen, M., Skov, D., Ellersgaard, C.H., Larsen, A.G. & Stamer, N.B.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. Brugernes og de pårørendes perspektiv. Del 2*. 480 s. ISBN: 978-87-7487-941-1. Netpublikation.
- 09:15 Andersen, D.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. Behandlingsstilbud og metoder. Del 3*. 308 s. ISBN: 978-87-7487-942-8. Netpublikation.
- 09:16 Sørensen, M.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. Kvalitetsudvikling og kvalitetsstandarder. Del 4*. 216 s. ISBN: 978-87-7487-943-5. Netpublikation.
- 09:17 Andersen, D. & Skov, D.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. Visitation og sagsbehandling. Del 5*. 294 s. ISBN: 978-87-7487-944-2. Netpublikation.
- 09:18 Sørensen, M. & Pedersen, K.B.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling. Resultater af behandlingen. Del 6*. 268 s. ISBN: 978-87-7487-945-9. Netpublikation.
- 09:19 Benjaminsen, L., Andersen, D. & Sørensen, M.: *Den sociale stofmisbrugsbehandling i Danmark. Hovedrapport*. 397 s. ISBN: 978-87-7487-946-6. Kr. 400,00.
- 09:20 Bach, H.B.: *Lediges motivation og forsørgelse. Lediges forsørgelse 2 år efter interview om jobmotivation*. 55 s. ISBN: 978-87-7487-947-3. Kr. 55,00.
- 09:21 Larsen, B., Jonassen, A.B. & Høgelund, J.: *Personer med handicap. Helbred, beskæftigelse og førtidspension 1995-2008*. 111 s. ISBN: 978-87-7487-948-0. Kr. 110,00.

- 09:22 Jørgensen, M.: *En effektmåling af efterlønsreformen af 1999. Reformens betydning for arbejdsudbuddet*. 194 s. ISBN: 978-87-7487-949-7. Kr. 200,00.
- 09:23 Deding, M. & Olsson, M.: *Hverdagsliv for 11-årige børn med anden etnisk baggrund end dansk. Resultater fra SFI's forløbsundersøgelser af årgang 1995*. 105 s. ISBN: 978-87-7487-950-3. Kr. 100,00.
- 09:24 Egelund, T., Christensen, P.S., Jakobsen, T.B., Jensen, T.G. & Olsen, R.F.: *Anbragte børn og unge. En forskningsoversigt*. 255 s. ISBN: 978-87-7487-951-0. Kr. 250,00.
- 09:25 Benjaminsen, L.: *Hjemløshed i Danmark 2009. National kortlægning*. 139 s. ISBN: 978-87-7487-952-7. Kr. 140,00.
- 09:26 Knudsen, L.: *Børn og unge anbragt i slægten. En sammenligning af slægtsanbringelser og anbringelser i traditionel familiepleje*. 169 s. ISBN: 978-87-7487-953-4. Kr. 170,00.
- 09:27 Nielsen, A.A. & Christoffersen, M.N.: *Børnehavens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt*. 101 s. ISBN: 978-87-7487-954-1. Kr. 100,00.
- 09:28 Schmidt, G., Gravensen, B.K., Jakobsen, V., Jensen, T.G. & Liversage, A.: *Ændrede familiesammenføringsregler. Hvad har de nye regler betydet for pædagogmonstret blandt etniske minoriteter?* 189 s. ISBN: 978-87-7487-955-8. Kr. 190,00.
- 09:29 Bengtsson, S., Heidemann, J., Jensen, T.G., Tange, J. & Wolff, E.S.: *Kortlægning af de særlige dagtilbud til børn efter § 32. En status to år efter kommunalreformen*. 143 s. ISBN: 978-87-7487-957-2. Kr. 140,00.
- 09:30 Schademan, H.K., Holt, H., Jensen, S. & Weatherall, C.D.: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2009*. 185 s. ISBN: 978-87-7487-958-9. Kr. 190,00.
- 09:31 Bach, H. & Milhøj, A.: *Review af Arbejdsmarkedsstyrelsens survey om rekruttering*. 94 sider. ISBN: 978-87-7487-959-6. Kr. 100.
- 10:01 Henriksen, A.C.: *Coaching af sygedagpengemodtagere. En pilotundersøgelse med eksperimentelt design*. 69 sider. ISBN: 978-87-7487-961-9. Kr. 70,00.
- 10:02 Lausten, M., Mølholt, A.-K., Hansen, H. & Jensen, V.M.: *Introduktion til dialogprojektet. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 1*. 97 sider. ISBN: 978-87-7487-962-6. Kr. 100,00.
- 10:03 Christensen, E.: *Grønlandske børn i Danmark*. 87 sider. ISBN: 978-87-7487-963-3. Kr. 90,00.

- 10:04 Henriksen, A.C.: *Veje til beskæftigelse. En kvalitativ undersøgelse af indsatser over for ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere*. 132 sider. ISBN: 978-87-7487-964-0. Kr. 130,00.
- 10:05 Gensby, U. & Thuesen, F.: *På vej mod job efter en arbejdsskade. En evaluering af arbejdsskadestyrelsens Fastholdelsescenter*. 128 sider. ISBN: 978-87-7487-965-7. Kr. 120,00.
- 10:06 Egelund, T., Jakobsen, T.B., Hammen, I., Olsson, M. & Høst, A.: *Sammenbrud i anbringelser af unge. Erfaringer, forklaringer og årsagerne bag*. 376 sider. ISBN: 978-87-7487-966-4. Kr. 375,00.
- 10:07 Bach H.B. & Henriksen A.C.: *Gravidens sygefravær*. 126 sider. ISBN: 978-87-7487-967-1. Kr. 130,00.
- 10:08 Bach H.B.: *Gravid og Fængselsbetjent*. 36 sider. ISBN: 978-87-7487-968-8. Netpublikation.
- 10:09 Madsen, M.B, Holt, H., Jonassen, A.B. & Schademán, H.K.: *Kvinder og mænd i den offentlige sektor. Karrieremønstre, lederønsker og ledermuligheder*. 274 sider. ISBN: 978-87-7487-969-5. Kr. 270,00.
- 10:10 Larsen, M.: *Lønforskelle mellem kvinder og mænd i 2007. Analyser for lønkommissionen*. 86 sider. ISBN: 978-87-7487-970-1. Kr. 90,00.
- 10:11 Thuesen, F.: *Ledelsen og motivation i den offentlige sektor. Et litteraturstudium*. 100 sider. ISBN: 978-87-7487-971-8. Kr. 100,00.
- 10:12 Deding, M. & Holt, H. (red.): *Hvorfor har vi lønforskelle mellem kvinder og mænd? En antologi om ligeløn i Danmark*. 246 sider. ISBN: 978-87-7487-972-5. Kr. 250,00.
- 10:13 Knudsen, L. & Nielsen, V.L.: *Effekten af kommunernes forebyggende foranstaltninger for unge. Forebyggende foranstaltninger i eget miljø sammenlignet med anbringelse uden for hjemmet*. 152 sider. ISBN: 978-87-7487-973-2. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 10:15 Christensen, G., Mikkelsen, M.F., Pedersen, K.B. & Amilon, A.: *Boligsociale indsatser og buslejestøtte. Kortlægning og programevaluering af Landsbyggefondens 2006-10-pulje*. 164 sider. ISBN: 978-87-7487-977-0. Vejledende pris 160,00 kr.
- 10:16 Bengtsson, S., Mateu, N.C. & Høst, A.: *Blinde børn – integration eller isolation? Blinde børns trivsel og vilkår i hjemmet, fritiden og skolen*. 136 sider. ISBN: 978-87-7487-978-7. Vejledende pris 140,00 kr.
- 10:17 Bengtsson, S., Mateu, N.C. & Høst, A.: *Blinde og stærkt svagsynede. Barrierer for samfundsdeltagelse*. 122 sider. ISBN: 978-87-7487-979-4. Vejledende pris: 120,00 kr.

- 10:18 Ellerbæk, L.S. & Thuesen, F.: *Projekt arbejdsplads for højtuddannede. Følgforskning for Region Midtjylland*. 99 sider. ISBN: 978-87-7487-980-0. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:19 Jakobsen, V. & Ellerbæk, L.S.: *Løn- og arbejdsforhold for kvinder og mænd i kokkefaget*. 71 sider. ISBN: 978-87-7487-981-7. Netpublikation.
- 10:20 Ottesen, M.H., Andersen, D., Nielsen, L.P., Lausten, M. & Stage, S.: *Børn og unge i Danmark. Velfærd og Trivsel 2010*. 155 sider. ISBN: 978-87-7487-982-4. Vejledende pris: 260 kr.
- 10:21 Kofod, J.E., Benwell, A.F., Kjær, A.A.: *Hjemvendte soldater. En interviewundersøgelse*. 76 sider. ISBN: 978-87-7487-983-1. Netpublikation.
- 10:22 Lausten, M, Mølholt, A.-K., Hansen, H., Heiner-Schmidt, L. & Aaquist, M.: *Forebyggende foranstaltninger 0-4 år. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Debrapport 2*. 184 sider. ISBN: 978-87-7487-984-8. Vejledende pris: 195,00 kr.
- 10:23 Christensen, E., Lindstrøm, M. & Mølholt, A.-K.: *Efterværn for voldsudsatte kvinder. Krisecentrenes støtte og hjælp til kvinder, som flytter fra centrene*. 95 sider. ISBN: 978-87-7487-985-5. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:24 Jensen, V.M. & Nielsen, L.P.: *Veje til ungdomsuddannelse 1. Statistiske analyser af folkeskolens betydning for unges påbegyndelse og gennemførelse af en ungdomsuddannelse*. 211 sider. ISBN: 978-87-7487-986-2. Vejledende pris: 211,00 kr.
- 10:25 Espersen, L.D.: *Bekymrende identiteter. Ph.-d.-afhandling*. 260 sider. ISBN 978-87-7487-987-9. Vejledende pris: 100 kr.
- 10:26 Høgelund, J., Tørslev, M.K. & Weibel, K.: *Sygemeldte og førtidspensionister med handicap. Jobcentermedarbejderes perspektiver på jobcentrenes indsats*. 101 sider. ISBN: 978-87-7487-986-6. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:28 Thuesen, F., Holt, H., Jensen, S. & Brink Thomsen, L.: *Virksomheders sociale engagement*. 170 sider. ISBN:978-87-7487-990-9. Vejledende pris: 170 kr.
- 10:29 Jakobsen, V. & Liversage, A.: *Køn og etnicitet i uddannelsessystemet. Litteraturstudier og registerdata*. 176 sider. ISBN 978-87-7487-991-6. Vejledende pris: 176 kr.

10:33 Mateu, N.C.: *Hjælpe linjen for spilleafhængige. Kortlægning af telefonsamtaler i Danmark og Norge i perioden 2008 – 2009.* 50 sider. ISBN: 978-87-7487-995-4. Netpublikation.

HJÆLPELINJEN FOR SPILLEAFHÆNGIGE

KORTLÆGNING AF TELEFONSAMTALER I DANMARK OG NORGE I PERIODEN 2008-2009

HjælpeLINJEN var et midlertidigt projektsamarbejde mellem Center for Ludomani og Danske Spil og forløb i perioden fra medio 2008 til primo 2010. Spilleafhængige og deres pårørende, kolleger og arbejdsgivere, læger og andre kunne her få anonym rådgivning.

Ved sammenligning med opkald til en tilsvarende telefonlinje i Norge fremgår det, at spilleafhængigheden og de sociale og økonomiske konsekvenser heraf antager et mindre omfang blandt de spilleafhængige i Danmark.

Dette kan anskues som et udtryk for en national forskel i de spilleafhængiges spillevaner og således i fordelingen mellem risikospillere, problemspillere og ludomaner i Norge og i Danmark. Imidlertid kan resultaterne ligeledes anskues som udtryk for, at en stor andel blandt de spilleafhængige, der ikke kan karakteriseres som ludomaner, tager kontakt til hjælpeLINJEN frem for Center for Ludomani, der tilbyder en lignende service. I dette perspektiv kan hjælpeLINJEN tilskrives en forebyggende rolle.